

## Sammanfattning föreläsning 6, Linjär algebra IT, VT2010

Determinanten av en  $2 \times 2$ -matris  $A$  är

$$\det A = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc.$$

Låt  $D$  vara parallelogrammet som spänns upp av kolumnerna i  $A$ . Då gäller att

$$\text{area}(D) = |\det A|.$$

Speciellt gäller också att  $\det A = 0$  om och endast om kolumnerna i  $A$  är parallella.

Determinanten av en  $3 \times 3$ -matris  $A$  är

$$\det A = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ y_1 & y_2 & y_3 \\ z_1 & z_2 & z_3 \end{vmatrix} = x_1(y_2z_3 - y_3z_2) + x_2(y_3z_1 - y_1z_3) + x_3(y_1z_2 - y_2z_1).$$

Om

$$A = (\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}) \text{ så är } \det A = (\mathbf{u} \times \mathbf{v}) \cdot \mathbf{w}.$$

Dessutom gäller att om  $V$  är volymen av parallelepipeden som spänns upp av kolumnerna i  $A$  så gäller att

$$\det A = \begin{cases} V, & \text{om } (\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{w}) \text{ är högerorienterad,} \\ -V, & \text{om } (\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{w}) \text{ är vänsterorienterad.} \end{cases}$$

Räkneregler för determinant

$$1. \det(\mathbf{e}_x \ \mathbf{e}_y \ \mathbf{e}_z) = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 1$$

$$2. \det(c\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}) = c \cdot \det(\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w})$$

$$3. \det(\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}) = -\det(\mathbf{v} \ \mathbf{u} \ \mathbf{w}) = -\det(\mathbf{w} \ \mathbf{v} \ \mathbf{u})$$

$$4. \det(\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}_1 + \mathbf{w}_2) = \det(\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}_1) + \det(\mathbf{u} \ \mathbf{v} \ \mathbf{w}_2)$$

$$5. \det(\mathbf{u} \ \mathbf{u} \ \mathbf{w}) = 0$$

$$6. \det A = \det A^t$$

För  $2 \times 2$ -matriser respektive  $3 \times 3$ -matriser är

$$I_2 = (\mathbf{e}_x \ \mathbf{e}_y) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ respektive } I_3 = (\mathbf{e}_x \ \mathbf{e}_y \ \mathbf{e}_z) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

unika identiteter (för multiplikation).

En  $2 \times 2$ -matris

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$$

har en invers  $A^{-1}$  om och endast om  $\det A \neq 0$  och i så fall är den

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix}.$$